

خطبه اول

اعوذ بالله الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سیدنا و نبینا و حبیب قلوبنا و طبیب نفوسنا و شفیع ذنوبنا ابی القاسم المصطفی محمد و علی آله الاطیبین و لاسیمما بقیة الله فی الارضین.

توصیه به تقوا

اعوذ بالله السميع العليم من الشیطان الرجیم. بسم الله الرحمن الرحیم «یا أیها الذین آمنوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ لْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ» عباد الله أوصیکم و نفسی بتقوی الله و ملازمة امره و مجانبه نهیه و تجهزوا عباد الله فقد نُودِیَ فیکم بالرحیل وَ تَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى. همه شما نمازگزاران و خودم را به پارسایی و خویشتن داری و تقوای الهی در همه شئون زندگی سفارش و دعوت می کنم. امیدوارم خداوند همه ما را از بندگان وارسته و شایسته خویش مقرر بفرماید.

السلام علیک یا بنت ولی الله، السلام علیک یا اخت ولی الله، السلام علیک یا عمة ولی الله، السلام علیک یا بنت موسی بن جعفر و رحمة الله و برکاته

اشاره ای به خطبه های پیشین

بحث ما در خطبه های پیشین پیرامون اصول و ضوابط خانوادگی و قواعدی که باید میان همسران مراعات بشود بود. هشت اصل و قاعده ذیل در رابطه با روابط زن و شوهر مورد بررسی قرار گرفت:

۱. نگاه آرمانی و ایمانی به زندگی

۲. خود را در روابط اجتماعی و خانوادگی به جای دیگران قرار دادن

۳. شناخت دقیق و درست متقابل همسران و اعضای خانواده از یکدیگر
۴. کنترل و کاهش توقعات در زندگی
۵. صبر و بردباری و شکیبایی تحمل در روابط خانوادگی
۶. اصل راهبردی صرف وقت برای زندگی خانوادگی و گفتگوها و مجالست در درون خانواده
۷. اصل همکاری و تعاون و همیاری در امور زندگی
۸. اصل توافق و تشاور و رایزنی بین زن و شوهر است.

اصل نهم در روابط خانوادگی: محبت و مهرورزی و ابراز آن

اصل و قاعده نهم در روابط میان همسران یک قاعده و اصل بسیار بنیادین و به نحوی حاکم بر همه اصول بود و آن اصل مودت و دوستی و مهرورزی و مهربانی بین زن و شوهر بود. این اصل با هشت اصل سابق یک رابطه متقابل دارد: از طرفی وجود محبت و علاقه که در آیه شریفه به عنوان یک محور در روابط خانوادگی آمده بود ریشه و اساس همه اصول است و از طرف دیگر رعایت صبر و بردباری و همفکری و هم نشینی و مجالست و صرف وقت و ... تولید صمیمیت و مهربانی در خانه می کند.

دوباره باید تأکید کنیم این همه اصرار بر اصول خانوادگی و روابط صمیمی در خانواده به خاطر این است که بنیان سلامت جامعه و تربیت انسان های سالم و سعادت دنیا و آخرت همه انسان ها، به خانه های آباد و صمیمی برمی گردد. اصل صمیمیت و مهربانی و اظهار مهر و محبت پایه مهم در روابط خانوادگی است.

باید این اصول و روابط زندگی را به فرزندانمان آموزش دهیم، نهاد آموزش و پرورش، نهاد دانشگاه باید این اصول زندگی را به نسل جوان آموزش دهد. اگر ما جوانانمان را بر اساس این اصول آموزش دادیم و تربیت کردیم، آن وقت خانه های آباد و نورانی و صمیمی شکل خواهد گرفت.

۲- «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ» و از نشانه های قدرت اوست که برایتان از جنس خودتان همسرانی آفرید. تا به ایشان آرامش یابید، و میان شما دوستی و مهربانی نهاد. در این عبرتهایی است برای مردمی که تفکر می کنند. (سوره روم (۳۰) آیه ۲۱)

نکات تکمیلی در باب اصل نهم

عرض کردیم اصل محبت و دوستی در میان همسران و اعضای خانواده از اصول مهمی است که در قرآن به آن اشاره شده است و در آیات و روایات متعدد مورد تأکید بود در خطبه‌های قبل به اهمیت این مسئله اشاره کردیم. اکنون به چند نکته در تکمیل بحث دوستی و محبت اشاره می‌کنیم:

ابراز محبت عامل اثرگذاری آن در شکوفایی خانواده

نکته مهم این است که این اصل گرچه یک امر قلبی و درونی است ولی هنگامی خانه را آباد و صمیمی می‌کند که محبت و علاقه در روابط میان همسران به نحو دقیق و درست ابراز شود، فلذا در روایات ما بر این نکته تأکید شده است که محبت خویش را به یکدیگر ابراز کنید. در روابط بین مؤمنین نیز این بحث آمده است و بخصوص در رابطه بین زن و شوهر آمده است که محبت خود را به طرف مقابل ابراز و اعلام کنید. ابراز محبت لازم است صرف وجود علاقه قلبی کافی نیست این علاقه و صمیمیت باید در عمل و رفتار و گفتار همسران و اعضای خانواده تجلی پیدا بکند. این ظهور و بروز مهم است البته این ابراز محبت نیاز به حکمت و درایت و دقت دارد.

انواع ابراز و اظهار محبت

در روایات ما به سه نوع ابراز محبت اشاره شده است:

۱. ابراز محبت زبانی

ابراز محبت زبانی به این معنا است که انسان هوشمندانه و حکیمانه حیا نکند و آسان و راحت علاقه خود را به همسر خویش ابراز کند. در روایتی از امام صادق آمده بود همین که مردی به همسر خود اعلام دوستی کند عمق این عمل چنان است که هیچ‌گاه از دل او زایل و محو نخواهد شد. «قَوْلُ الرَّجُلِ لِلْمَرْأَةِ إِنِّي أُحِبُّكَ لَا يَذْهَبُ مِنْ قَلْبِهَا أَبَدًا»

۲. ابراز محبت جوارحی

دومین نوع ابراز محبت، اظهار امور قلبی در عمل و جوارح انسان است. نوع حرکات بدنی شخص نشان‌دهنده این است که به شخص مخاطب علاقه دارد یا ندارد. بنابراین باید حرکات شما در تعاملات خانوادگی گویای محبت و

۳- اینکه مرد به همسر خود بگوید «دوستت دارم» هرگز آن را فراموش نمی‌کند. (الکافی، ج ۵، ص ۵۶۹)

علاقه شما به همسران باشد. این جمله شریف را از پیامبر اسلام حضرت محمد (ص) دقت بفرمایید که طبق این نقل آمده است که ایشان فرمودند: «إِذَا نَظَرَ الْعَبْدُ إِلَى وَجْهِ زَوْجِهِ، وَنَظَرَتْ إِلَيْهِ نَظَرَ اللَّهِ إِلَيْهِمَا نَظَرَ رَحْمَةٍ»^۴

این فرمایشات فلسفه مهمی دارد. خانه صمیمی و سالم همه جامعه را سالم و صمیمی می کند. طبق این نقل پیامبر خدا فرمودند: آنگاه که مرد نگاه محبت آمیز به زن بیافکند و زن نگاه دوستانه به همسر خویش بیندازد خداوند نگاه لطف و مهربانی خویش را متوجه آن خانه و این زن و شوهر می کند.

برای اینکه کمال آن ها و سعادت جامعه در این است که خانه صمیمی شکل بگیرد، چنین خانه ای جامعه سالم و آباد و فرزندان صالح تربیت می کند. البته این نیاز به هنر و حکمت و هوشمندی دارد که شخص علاقه های خود را در روابط خانوادگی حتی در نگاه خویش اعلام و ابراز کند، خشم و کینه و دشمنی را در میان خودشان و روابط خانوادگی به کناری گذارند و نگاهشان نگاه دوستانه و مهربانانه باشد.

حتی در سختی ها و خشم ها اگر هنر ورزیدیم و بر هوای نفسمان غالب آمدیم و نگاه و سخن ما مهربانانه شد خانه سالم و صمیمی می شود.

۳. بروز لطف و احسان در تعاملات با یکدیگر

فراتر از ابراز زبانی و اظهار در نگاه و رفتارهای بدنی و جوارحی تجلی مهربانی در گونه سوم است و آن به این شکل است که مهربانی در تعاملات و در عمل و اقدامات تجلی پیدا کند. لطف و احسان، بر و نیکوکاری و کمک و همیاری این ها جلوه های محبت و دوستی است که شما به همسرانتان تقدیم می کنید و به ویژه اگر این ابراز محبت در زبان و سخن، در کلام و بیان و در عمل و رفتار در آغاز تشکیل زندگی شکل گیرد پایه های خانواده استوار و محکم می شود و ارکان خانه باعلاقه و دوستی استوار می شود.

محبت و مهربانی هم باید در قلب موج بزند و هم در رفتار و ظواهر تجلی کند تا خانه، خانه سالم، پیشرو، آباد و الهی و آسمانی شود.

آثار محبت و ابراز آن

در روایات به ابعاد مختلف اشاره شده است که به مواردی اشاره می شود:

^۴ - مسند زید، ص ۳۰۲؛ کنز العمال، ج ۱۶، ص ۲۷۶، ح ۴۴۴۳۷؛ موسوعه معارف الکتاب و السنه، محمدی ری شهری، ج ۲، ص ۳۵۲

۱. فزونی و فراخی رزق

محبت و ابراز محبت موجب افزایش رزق و گشایش در زندگی می شود. این طبیعی است بخشی از آن ظاهری و بخشی هم معادلات معنوی است وقتی روابط خانوادگی صمیمی و دوستانه بود این رابطه دوستی در رزق و دوستی اثر می گذارد که در روایتی از امام صادق آمده است.

۲. طولانی شدن عمر

در روایت آمده است که از آثار محبت در خانواده زیاد شدن عمر است. در روایت وارد شده است که: مَنْ حَسَنَ بَرُّهُ بِأَهْلِ بَيْتِهِ مَدَّ لَهُ فِي عُمُرِهِ هر کس به اهل بیت خود نیکویی کند عمرش طولانی می شود.

۳. جلب نگاه محبت الهی: که در روایت پیشین گذشت.

۴. قرب و هم نشینی با پیامبر در بهشت

پیامبر اکرم فرمودند: «أَقْرَبُكُمْ مِنِّي مَجْلِسًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَحْسَنُكُمْ خُلُقًا وَ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ» که نزدیک ترین شما به من در روز قیامت خوش خلق ترین شما و بهترین شما برای خانواده اش است.

هر چه قدر شما بهتر باشید و رابطه بهتری در خانه پایه ریزی کنید جایگاه شما در قیامت به پیامبر خدا نزدیک تر است. این قدر این مهربانی و نیکوکاری در خانه امتداد و موج دارد که تا عالم برزخ و قیامت می رود و جایگاه شما را نزدیک جایگاه پیامبر می کند.

۵. ایجاد زمینه رشد و تعالی اعضای خانواده: محبت در خانه باعث ایجاد زندگی آرام و زمینه رشد و معنویت در خانه و در میان اعضای خانواده می شود.

۶. تربیت فرزندان خوب و صالح

بنابراین آثار مهربانی و اظهار محبت می تواند چنین در دنیا و آخرت تجلی کند.

^۵ - الکافی، ج ۲، ص ۱۰۵.

^۶ - وسائل الشیعة، ج ۱۲، ص ۱۵۳.

موانع محبت و ابراز محبت در میان خانواده

اما موانعی می تواند جلوی محبت و ابراز آن را بگیرد و مانع آن همه فواید و آثار دنیوی و اخروی برای خانواده باشد:

۱. ابتلای به گناه: یکی از این موانع ابتلای اعضای خانواده به گناه است؛

۲. مشغول شدن اعضای خانواده در فضاهای مجازی گناه آلود

۳. دل بستگی ها و عشق های دنیایی

دل بستگی ها و عشق های دنیایی باطل، صمیمیت خانواده را از خانواده ها می گیرد چشم چرانی می کند دلی پرواز می کند عشق شیطانی بروز پیدا می کند و آن صمیمیت و محبت الهی از خانواده رخت برمی بندد.

امروز خانه های و نسل جوان ما در معرض این آسیبی است که عشق های مجازی دلدادگی های بی حاصل، اموری که خیلی گذرا و موقت است داخل خانواده می شود و این فضای مهر و محبت و صمیمیت را از خانواده جمع می کند. در ابتدا شخص نمی فهمد، جوان است و در معرض وسوسه های شیطانی قرا گرفته است، آرام آرام در مسیر شیطان قدم برمی دارد و موج های شهوت و شیطان او را از زن یا شوهر خود جدا می کند. ممکن است که جسمشان در کنار هم باشد ولی خبری از مهر و مودت در میان اعضای خانواده نباشد و به نوعی دچار طلاق عاطفی شوند. اسلام با این مخالف است اسلام می گوید مهر و عشق و علاقه خویش را مدیریت و مهندسی کنید و در مجرای صحیح و مشروع بکار برید و آن را در کانالی که خداوند تعیین کرده به کار گیرید. به همین دلیل است که روایات این قدر تأکید می کنند در خانه و در مسیر مشروع به هم عشق بورزید و محبت خود را ابراز کنید تا نگاه خداوند به شما نگاه رحمت آمیز شود، تا جایگاه شما در قیامت به جایگاه پیامبر خدا نزدیک باشد، تا زمینه های سعادت دنیا و آخرت برای شما فراهم آید.

این اصول و ضوابط مهم روابط خانوادگی است و فقه و اخلاق اسلامی این قدر جوانب یک زندگی پیشرو و سالم را پیش بینی کرده است. اگر ما امروزه فقط همین اصولی که از کتاب و سنت مرور می کنیم را در خانه های خود پیاده کنیم خانه های ما آسمانی و نورانی خواهد شد.

۷- «يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ» سورة بقره آیه ۱۶۸

خدایا به اولیای الهی تو را قسم می دهیم به ما توفیق عمل به این تکالیف الهی و وظایف آسمانی و تحکیم پیوندهای خانوادگی عنایت و کرامت بفرما.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ

۸

خطبه دوم

اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ عَلَى أَشْرَفِ الْأَوْصِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ، حَبِيبِنَا وَحَبِيبِ آلِهِ الْعَالَمِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى وَصِيهِ

۸. سوره کوثر

علی امیرالمومنین و علی الصدیقه الطاهره فاطمه الزهرا و علی الحسن و الحسین سیدی شباب اهل الجنة اللهم صلّ و سلّم و زد و بارک علی أئمة المسلمين علی بن الحسین و محمد بن علی و جعفر بن محمد و موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد بن علی و علی بن محمد و الحسن بن علی و الخلف القائم المنتظر ساسة العباد و اركان البلاد و ابواب الايمان و امناء الرحمن و سلالة النبیین و صفوة المرسلین و عتره خیره رب العالمین صلواتک علیهم اجمعین.

توصیه به تقوا

اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم. بسم الله الرحمن الرحيم «يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ» عباد الله اوصیکم و نفسی بتقوی الله و ملازمه امره و مجانبه نهیه در آیه شریفه ۱۸ سوره حشر خداوند ما را دو بار به تقوا توصیه کرده است: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ لَتَنْظُرَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ» تقوا مراتب و درجات دارد در همه زندگی و در همه ساحات و شئون زندگی نیاز به تقوا داریم. هم تقوای ابتدایی برای حرکت لازم است اندیشه در معاد و مبدأ و توجه به زندگی آینده انسان را به حرکت وامی دارد و سیر معنوی را آغاز می کند ولی پس از آغاز پارسایی و تقوای اندیشه و عمل، باید «وَلَتَنْظُرَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ» نگاه کنیم که چه چیزی به سوی آخرت می فرستیم بدانیم که اعمال ما با همه حقیقت آن ماندگار خواهد بود و در قیامت خود را نشان خواهد داد. عمل ما در برزخ و قیامت و عالم بهشت و جهنم با ماست. عمل ما شخصیت ماست. عمل ما درون مایه جان ماست.

^۹ سوره توبه آیه ۱۱۹^{۱۰} - سوره حشر آیه ۱۸

این عمل را خوب دقت کن خیلی از اوقات ما عمل را عَرَض جدای از خود می دانیم فکر می کنیم عمل از ما صادر و تمام شد، برادران و خواهران اعمال ما سازنده جان ماست جان ما برآمده از عمل های ماست همان عمل نهانی ما در گوشه ای که کسی هم از آن اطلاعی ندارد آن عمل جان و روح و شخصیت ما را می سازد.

«وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ» عملت را ببین همان عمل در خلوت را بدان که سازنده شخصیت توست و در آن دقت کن که از تو جداشدنی نیست.

«وَاتَّقُوا اللَّهَ» اگر شما این نکته را دقت کردید آن وقت تقوا در جان شما ریشه می دواند تقوا برای این است که ما مدیر عمل خویش باشیم، یعنی مدیر شخصیت خویش باشیم، ببین با چه خشت هایی این ساختمان وجود خود را بنا می کنیم عمل تو آن خشت ها و آجرهای ساختمان وجود توست، چراکه «إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ» چشم بینا و دستگاه های بیدار خدا همه شما و اعمال شما را ضبط و ثبت می کند. خدایا به ما توفیق شناخت حقایق الهی و عمل به فرمان های خود و تقوای در همه شئون زندگی عنایت بفرما

مناسبت ها

به صورت گذرا به مناسبت های این ایام اشاره می کنم:

۱. تبریک ولادت امام باقر و امام کاظم (ع)

بنا بر قولی موالید امام باقر و امام کاظم (ع) در ماه صفر است که این موالید را تبریک عرض می کنم.

۲. تسلیت شهادت امام مجتبی (ع) و حضرت زید بن علی (س)

بنا بر قولی شهادت امام مجتبی (ع) و شهادت حضرت زید بن علی (س) در ایام نخستین ماه صفر هست که تسلیت عرض می کنم.

۳. بزرگداشت سلمان فارسی و علامه طباطبائی

روز بزرگداشت سلمان فارسی آن انسان بزرگ و پارسای کم نظیر و همین طور سالروز ارتحال علامه طباطبائی مفسر کبیر قرآن را گرامی می داریم.

۴. تکریم آیت الله مرعشی نجفی

سالروز رحلت آیت الله العظمی مرعشی نجفی را گرامی می داریم.

۵. بزرگداشت شهدا

یاد و خاطره شهیدان کربلا و امام شهیدان و همه شهدای انقلاب و دفاع مقدس و شهدای مقاومت اسلامی در سراسر عالم اسلامی و یاد علما و مراجع درگذشته را گرامی می‌داریم و یاد شهیدان مدافع حرم و شهدای مقاومت را گرامی می‌داریم با ذکر صلواتی بر محمد و آل محمد

۶. بزرگداشت هفته کتاب و کتابخوانی و کتابداری

کتاب در شکل‌های مختلف جزء حیات بشر است. تاریخ و تکامل بشر به کتاب و کتابخوانی گره خورده است. اگر کتاب و ثبت و ضبط آثار را در قالب کتاب از تاریخ بشر حذف کنیم دیگر از انسانیت و تاریخ و تمدن بشر چیزی باقی نمی‌ماند. اسلام هم بر این اصل تمدنی تأکید دارد کتاب و کتابخوانی و فرهنگ مطالعه و دانش‌افزایی امری است که در اسلام مورد تأکید قرار گرفته است. قرآن ما با فرمان خواندن آغاز شد و معجزه پیامبر کتاب نوشتاری ماندگار است. تمدن اسلام و مسلمین با قرآن و کتاب پیوند خورده است و در احادیث و تعالیم ما بر کتاب تأکید زیادی شده است، لذا باید مقوله کتاب و کتابخوانی مورد توجه قرار بگیرد. البته اسلام همان‌طور که بر اصل نوشتن و خواندن و قرائت و مطالعه به عنوان بخشی از سبب زندگی تأکید می‌کند انتخاب کتاب چه در نوشتن چه در نشر و چه در خواندن آن را هم مهم می‌داند.

مهم است که ما کتاب را درست انتخاب کنیم غذای فکر و جانمان را به‌درستی برگزینیم، هم کسی که می‌خواهد بنویسد، هم کسی که می‌خواهد نشر دهد و هم ما که می‌خواهیم مطالعه کنیم. در خصوص مقوله کتاب ضمن این که در اینجا باید از همه دستگاه‌ها و همه کسانی که در حوزه کتاب فعال هستند و تلاش می‌کنند تقدیر و تشکر کرد چند نکته را فهرست‌وار یادآوری می‌کنم:

۱. پایین بودن سرانه مطالعه در کشور

سرانه مطالعه همچنان در کشور ما پایین است. ما باید از رهبری معظم و بزرگانمان بیاموزیم که مطالعه در خانه‌های ما یک سنت هر روزه و پایدار باشد. فرهنگ عمومی بچه‌های ما باید بر مطالعه استوار شود. این مطلبی است که ضرورت دارد و باید همه در مورد آن کار کنند و ترویج و تبلیغ کنند تا فرهنگ مطالعه در خانه‌ها

۱۱- «أَفْرَأَ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ» بخوان به نام پروردگارت که بیافرید. سوره علق آیه ۱

و جامعه ما رواج پیدا کند. در مساجد، مدارس، کارخانه‌ها و محیط‌های عمومی باید زمینه مطالعه و خواندن کتاب‌های سودمند فراهم شود.

۲. کاهش تیراژ کتاب و مجلات و مقالات

از آسیب‌های امروز جامعه ما این است که علیرغم این که عناوین کتاب‌ها زیاد است و وضع نسبتاً خوبی دارد و کتاب‌هایی که در کشور منتشر می‌شود در سال حدود ۸۰ هزار عنوان کتاب است. در قم به عنوان مرکز مهم مطالعه و کتاب و تولید فکر سالانه حدود ۸ هزار عنوان کتاب تولید می‌شود چرا که قم از جایگاه‌های پیشگام کشور و جهان اسلام است. اما در عین حال تیراژ کتاب، مجلات و مقالات کاهش پیدا کرده است و مشکل اصلی در این مقوله مشکلات ناشران و کتاب‌فروشی‌هاست که باید تسهیلات مناسب برای ناشران و کتاب‌فروشی‌ها فراهم شود، در دریافت مالیات مورد توجه قرار گیرند تا نشر ما بتواند بازار بهتری پیدا کند. نشر امروز حالت رکود دارد و با مشکلات زیادی مواجه است و محدودیت کتابخانه‌ها و سرانه‌های صندلی‌ها هنوز هم در استان‌های ما بخصوص در استان‌های محروم و مناطق محروم مطلوب نیست که نیاز به سرمایه‌گذاری بیشتر هم از طرف دولت و هم از طرف خیرین دارد.

۳. لزوم وجود ممیزی حکیمانه در مورد کتاب

باید در تولید کتاب دقت‌های زیادی شود. در مورد کتاب باید نظام ممیزی منسجم داشته باشیم چرا که کتاب غذای روح است. این فکر که ما در کتاب ممیزی لازم نداریم یک فکر غلطی است البته باید این ممیزی حکیمانه و هوشمندانه و درست و سنجیده باشد.

۴. لزوم توجه به تولیدات الکترونیکی و دیجیتال

تولیدات الکترونیک و دیجیتال هم مقوله بسیار مهمی است که باید مورد توجه قرار گیرد. در اینجا ضمن اینکه توصیه‌های کلی را عرض شد، اما هم مردم و هم نظام اداری و دستگاه‌های مسئول ما باید یک نهضت جدیدی برای ترویج مطالعه و ارتقای زیرساخت‌های کتاب دنبال کنند.

۵. قم قطب مهم عالم اسلام در تولید فکر و اندیشه

باید تأکید کنم که قم یک جایگاه ویژه‌ای دارد. ما انتظار داریم مسئولان محترم در خصوص نمایشگاه سالانه کتاب در قم، تقویت کتابخانه‌ها، تأسیس کتابخانه بزرگ عمومی مجهز در قم و همین‌طور توسعه کتابخانه‌ها در مساجد و محلات و مناطق تلاش کنند. کتابخانه‌های مهمی در قم وجود دارد کتابخانه آیت‌الله مرعشی نجفی از افتخارات قم

و ایران و جهان تشیع و اسلام است، هر هیئت خارجی که این کتابخانه بزرگ را می بینند واقعاً مبهوت و خیره می شود بنابراین، امروز، قم یک پایگاه مهم و قطب بزرگ در تولید فکر و اندیشه و مقاله و کتاب در عالم اسلام و در منطقه است. این قطب مهم برای همه ایران است همه هم باید برای ارتقای آن کمک کنند.

۶. لزوم ارتباط کتابخانه های حوزوی و دانشگاهی با توده های مردم

ارتباط کتابخانه های حوزوی و دانشگاهی با توده های مردم امر مهمی است و نباید حوزه و دانشگاه از بدنه جامعه جدا باشد بلکه باید در ارتباط با یکدیگر بوده در تعالی یکدیگر سهیم و پویا باشند.

۷. تأکید بر برنامه های پسا برجام بر اساس فرمایشات رهبری

مسئله مهم دیگری که لازم است مورد تأکید قرار بگیرد درخواست و تأکید بر برنامه های پس از برجام است. قصه برجام مسیر خود را طی کرد، اما باید بعد از برجام چند نکته بسیار مهم است که امیدواریم همه به آن ها توجه جدی داشته باشند:

۱. شکل گیری هیئت ناظر بر حسن انجام برجام

شکل گیری هیئت ناظر و مشرف بر رعایت ۹ بندی است که در فرمان مهم رهبری معظم آمد. ملت ما ضمن تقدیر و تشکر و همراهی با مسئولان با همه وجود این را فریاد می کند و مطالبه دارد که مسائل بعد از برجام و رعایت خط قرمزها توسط آن هیئت ناظر به درستی طراحی و دنبال شود و این از مطالبات بسیار جدی است که باید مسئولان ما به درستی به آن توجه کنند.

۵. پایه ریزی اقتصاد قوی و درست مقاومتی

ملت ما با مشکلاتی مواجه است. ملت ما صبور و حکیم اند و با برنامه های نظام همراهی می کنند اما مشکلات اقتصادی مردم کم نیست ما باید اقتصادی عمیق، دانش بنیان، قوی، مقاومتی، درونزا و متکی بر منابع داخلی باشد. این اصول مهم اقتصادی است که مطالبه رهبری عظیم الشان انقلاب و ملت شریف ماست و حتماً باید به این مسئله مهم اقتصاد مقاومتی توجه شود.

۶. توجه به توطئه و نفوذ دشمنان به ویژه امریکا

آمریکا در ایران و منطقه از مقاومت اسلامی و از امواج خروشان انقلاب اسلامی ضربه خورده است و نمی شود به او اعتماد کرد. از شکل ظاهری و دست کش های نرم و لب های خندان دشمن نباید فریب خورد.

ما هوشمند و حکیم و صبور هستیم، با منطق عمل می‌کنیم اما باید دشمن‌شناسی ما قوی باشد، دشمنی که در سوریه و عراق و فلسطین و یمن از جبهه مقاومت اسلامی ضرب شست دیده است آرام نخواهد نشست، عمل خود را بسیج خواهد کرد. همه ما باید در برابر توطئه‌هایی که برای برهم ریختن افکار و عقاید ما و برای درهم ریختن صفوف متحد ما، آن‌هم در آستانه انتخابات که باید جدی گرفته شود هوشیار باشیم. ما در انتخابات ضربه‌ها خورده‌ایم، ابتلائات پیدا کرده‌ایم، فتنه‌ها ایجاد شده است. ملت ما هوشیار است جناح‌ها و مسئولین ما هم باید هوشیار باشند و این نکات بعد از برجام توجه بشود.

۸. اهتمام به پیشرفت علمی کشور

حدود ده محور در فرمایشات بسیار بلند مقام معظم رهبری در دیدار با دانشگاهیان و اساتید و روسای دانشگاه‌ها و مسئولان کشور بود که باید به آن‌ها توجه شود و باید آن توصیه‌ها در حوزه فرهنگی و رشد علمی و فن‌آوری در دانشگاه‌ها و در متن برنامه‌های دانشگاه‌ها دیده شود. این مطالبه ملت ماست.

۹. لزوم هر چه باشکوه‌تر برگزار شدن راهپیمایی اربعین حسینی

وارد ماه صفر شده‌ایم و در آستانه اربعین و حماسه باشکوه راهپیمایی اربعین هستیم. حماسه راهپیمایی اربعین نماد عظمت اسلام و جریان اسلام ناب است. آنچه انتظار می‌رود این است که دولت عراق، مسئولان کشور و همه مردم و عاشقان و دل‌باختگانی که به حریم سالار شهیدان پناه می‌آورند با هم همبستگی داشته باشند تا به فضل الهی امسال نیز شاهد یک راهپیمایی باشکوه اربعین باشیم. راهپیمایی که هم عظمت ایمانی ما را نشان می‌دهد هم پاسخ ما را به فریاد سالار شهیدان ندا می‌کند و هم شجاعت و مقاومت ما را در برابر دشمنان اسلام و جریانات انحرافی و تکفیری نشان می‌دهد. این راهپیمایی باید در اوج شکوه و عظمت تحقق پیدا کند.

همین جا باید تشکر کنم از دوستانی که از قم در سال قبل و سال‌های قبل‌تر موکب حضرت معصومه را در کربلا راه‌اندازی کردند و خدمات خوبی به زائران دادند و امسال برنامه‌ریزی کامل‌تر و جامع‌تری کرده‌اند. انشالله امسال هم مردم برای برگزاری این مراسم خوب به‌عنوان موکب حضرت معصومه در کربلا کمک خواهند کرد و دوستان انشالله در این کار موفق خواهند بود.

۱۰. گرامیداشت تأسیس دانشگاه فنی و حرفه‌ای

سالروز تأسیس دانشگاه فنی و حرفه‌ای که یک مأموریت بسیار مهم دارد گرامی می‌داریم و به عزیزانمان تبریک می‌گوییم.

۱۱. امر به معروف و نهی از منکر وظیفه عمومی آحاد مردم

قانونی برای امر به معروف و نهی از منکر تصویب شد ولی فراتر از آن، این فریضه یک وظیفه عمومی است. تذکر زبانی و مراقبت از هنجارشکنی‌ها وظیفه ماست.

با بیان درست و با منطق صحیح جلوی هنجارشکنی‌ها بخصوص در ارزش‌های حجاب و عفاف مقاومت کرده بایستیم. گاهی هنجارشکنی‌های بسیار ناصحیحی در وسایل عمومی رخ می‌دهد که ما انتظار داریم نیروی انتظامی با قدرت و قوت و جدیت اقدام کند. همین‌جا هم با همه وجودمان از اقداماتی که نیروی انتظامی برای کنترل ناهنجاری‌ها بخصوص در حوزه عفاف و حجاب انجام می‌دهد حمایت و پشتیبانی می‌کنیم.

چندجمله‌ای نیز با عرب‌زبانان عزیز سخن بگویم:

ایتها الاخوه و الاخوات و الساده والسيدات اولا اوصيكم ونفسي بتقوى الله تبارك وتعالى في جميع ساحات الحياه الفرديه و العائليه و الاجتماعيه فان تطبيق اوامر الله و نواهيه و تقوى الله في مختلف ابعاد حياتنا و معيشتنا يوفر لنا الحيوه الطيبه و يضمن لنا السعاده الدنيويه و الاخرويه

و ثانيا: من الجدير بالذكر ان من اهم تعانیه الامة اليوم رواج الافكار و الرؤى المتدنيّه باسم الاسلام و النظريات المتطرفه الطائفية و الاراء و الفتاوى التكفيريه

هذه الفكره التشديديه و الرجعيه اصبحت عويصه هامه و اوجبت تمزق صفوف الامه و خدمت الكيان الصهيوني و هذه الفكره التكفيريه و التشدد الطائفي لها و إن كانت لها جذور معرفيه و فكريه هنئيه و منفده، و لكن اليوم هذه الافكار و التطرفات التكفيريه و الارهابيه لها جذور استكباريه و صهيونيه و من الاكيد ان نكون نبهين ان وراء هذه الامواج التطرفيه و الارهابيه و التكفيريه القوى الاستكباريه، و هؤلاء المتطرفون في مختلف البلدان الاسلاميه في الحقيقه هم عملاء امريكا و اسرائيل و عملاء الحكام و السلاطين المستبدين و مرتزقه المستكبرين و لمعالجه هذه العويصه الهامه و الداء المهلك علينا جميعا توعيه الشعوب و الشباب في البلدان الاسلاميه، و من الأكيد ان وظيفه العلماء و المثقفين و المفكرين في هذه المجال هامه جداً

ومما يسعدني ان اشير اليه في هذا المجال ان اؤكد ان الجمهوريه الاسلاميه و قيادتها الحكيمه و حوزة قم و مراجعها العظام ابروزا و مازالوا يبرزون استعدادهم للحوار حول هذه المعاناه و القضيه المهمه و يؤكدون على ضروره الحوار الهادئ و التعاضد الاسلامي و تأكيد على خطاب الحضاره الاسلاميه و التجنب من التعصبات الطائفية من ناحيه جميع المذاهب سنه و شيعه، و من خلال هذا علينا ان نقوم بدعم المقاومه الاسلاميه و انتفاضه فلسطين في الدفه الغريبه نستله ان يوفقنا بخدمة الاسلام و المسلمين.

نسئلك اللهم و ندعوك باسمك العظيم الاعظم الاعز الاجل الاكرم يا الله ... يا ارحم الرحمين. اللهم ارزقنا توفيق الطاعة و بعد المعصية و صدق النية و عرفان الحرمة اللهم انصر الاسلام و اهله و اخذل الكفر و اهله. اللهم اغفر للمؤمنين و المومنات و المسلمين و المسلمات، خدایا دلهاي ما را به انوار اسلام مزین بدار، شر دشمنان اسلام و تکفیری ها را در جهان به خودشان بازگردان، گام های ما را در راه اسلام و دفاع از اسلام و انقلاب اسلامی استوار بدار، خدایا مریضان و جانبازان عزیز، مریضان موردنظر شفا عنایت بفرما، ارواح طیبه شهدای انقلاب و دفاع مقدس و مقاومت اسلامی و مدافع حرم و عتبات عالیات و جانباختگان منا و درگذشتگان از این جمع، و ارواح علما و مراجع درگذشته و روح امام شهیدان با سید و سالار شهیدان محشور بفرما، گناهان ما را ببخش، توبه و انابه ما را بپذیر، دل های ما را به همدیگر مهربان و رؤف و رحیم بفرما، خدمتگزاران به کشور و انقلاب اسلامی و مقام معظم رهبری را مؤید و منصور بدار، سلام های خالصانه ما را در این روز عزیز به محضر پیامبر خدا، فاطمه زهرا، حضرت علی بن ابیطالب و ائمه طاهرینت و امام عصر ابلاغ بفرما، در فرج ایشان تعجیل بفرما.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

مؤسسه اشراق و عرفان

خطبه های نماز جمعه آیت الله اعرافی

۹۴/۰۸/۲۲